

OLASZORSZÁGI MAGYAROK ÉS LELKÉSZEIK

Bemutakoznak az olaszországi magyar közösségek

A Rómában élő magyarok lelkipásztori ellátásáról a II. világháború után Mindszenty József bíboros gondoskodott. 1947-ben Mester István egri főegyházmegegyés papot küldte Rómába, hogy megszerveze a magyar közösséget. Az itt élőkön túl a menekültekről is gondoskodtak. Olyan ismert személyiségek is dolgoztak ezen a téren, mint Kada Lajos későbbi címzetes érsek, pápai nuncius, majd hosszú évekig Asztalos János, utána pedig Salamon László kapucinus atya.

Németh László Imre főlelkész

Az 1956-os forradalmat követő menekülthullám Olaszországot is elérte. A menekülteket táborokban helyezték el. Többségük továbbment más országokba, de egy kisebb hányaduk itt talált otthonra, ők a később megalakuló magyar közösségek tagjai lettek. Zágon József hívására 1973-ban érkezett Rómába Kovács Angelus kapucinus atya sokrétű emigrációs lelkipásztori tapasztalattal. Miután átvette a római magyar közösség vezetését és elindította Üzenet című lelkipásztori értesítőjét, ő maga is útra kelt, legtöbbször Vespa motorján, hogy felkutassa az Olaszországban élő magyarokat. 1974-ben meghalt a milánói magyar lelkész, Habédli Imre, így átvette az ott élő közösség ellátását, máshol pedig megszervezte a magyar közösségeket: Firenzében, Bolognában, Padovában, Torinóban, Genovában, Udinében, majd később Cataniában és Palermóban. 1999-ben lettem az utódja. Lelkipásztori értesítőmnek az Új Üzenet címet adtam, amely kifejezi a folyamatosságot és az újdonságot. Folytatom az elődöm által végzett munkát: minden hónap első vasárnapján Milánóban tartok magyar szentmisét, az utolsón Rómában, a többi vasárnap pedig valamelyik városban. A kezdeti években, Milánóban segített Izmindy Antal oratorianus atya, aki 1956-tól él Bresciában. Most már ágyhoz kötött beteg. Firenzébe 1998-tól Ruppert József piarista atya járt misézni évente négyszer, aki akkor Rómában, a rend központi házában élt. Őt a firenzeiek keresték meg, és kérték fel a szolgálatra. Tájékoztatásukra küldte lelkipásztori értesítőjét, amelynek az Egészen kis Üzenet címet adta.

Rómában a szentmiséket a Római Magyar Akadémia mellett lévő Santa Maria dell'Orazione templomba szerveztem meg, amibe bevontam a Pápai Magyar Intézetet is. A növendékek végezték a sekrestyési feladatokat, az Intézetben dolgozó magyar asszonyok pedig megsütötték a pogácsát, amivel a szentmisék után az

„Pármában mindig otthon vagyunk”

Akadémia udvarán kínáltuk meg a híveket. Bevált a gyakorlat. Pár éve ezt a templomot bezárták, így új templomot kellett keresni. Néhány próbálkozás után a bolognaiak nemzeti temploma fogadott be minket. Több alkalommal volt elsőáldozás és 2015 októberében bérmálás is. Az ösztöndíjas fiatal papok vezetésével ifjúsági hittant is szervezünk. Emlékezetes marad, hogy 2014. november 11-én a közösség képviselőjében huszonötven részt vehettünk Ferenc pápa reggeli szentmiséjén, a Szent Márta Ház kápolnájában.

Milánóba 1999 márciusába jutottam el először, az ottani szentmisék ötvenedik évfordulójára. Azóta megünnepeltük a hantvanadik. évfordulót, Cserháti Ferenc püspök részvételével, és a hatvanötödiket is. Misézó helyet is váltottunk, a Via Duriniról a vasútállomás közelében lévő szaléziákhoz mentünk át, a Via Copernicóra. Ebben a közösségben kereszteltem a legtöbb gyereket. Padovában évente kétszer tartok szentmisét, március 15. és október 23. alkalmából, legtöbbször Olaszország egyetlen Szent István magyar király tiszteletére szentelt templomának az oldalkápolnájában. A templomot 1990-ben Paskai László bíboros szentelte fel, majd a plébánia testvérplébánia kapcsolatra lépett az esztergomi Szent Anna plébániával. Azóta a magyar közösség itt otthon van. A szentmisék után a Trivenetói Olasz-Magyar Kulturális Társaság szervezésében tartjuk a közös ebédeket. Néhány alkalommal más helyen is tartottunk szentmisét, legtöbbször Velencében. Bolognában évente kétszer vagy háromszor van magyar szentmise. Itt is váltottunk templomot, hogy a szentmise után szervezhessünk közös ebédet is. Most a Don Orione kápolnájában van a szentmise és utána ott helyben lelkes önkéntesek főznek magyaros ebédet. Az évek során két közeli munkatárs is elköltözött az élők sorából: Maruska, aki lengyel létere magyarabb volt minden magyarnál, és Willmann János, aki 56-ban jött ki és Lercaro bíboros szárnyai alatt nőtt fel több más itt élő magyarral együtt. Torinóban, Palermóban, és Cataniában évente kétszer van magyar szentmise. Pármában és Loretóban később kezdtem el járni évente kétszer. Ezek a közösségek az ott élők kérésére jöttek létre. Pármában legutoljára a plébános a szentmisét követő agapén odaadta a plébánia kulcsát azzal, hogy mi ott mindig otthon vagyunk! Loreto nehezen indult be, de megérte a kitaratás, mert most igen aktív a közösség. Beérett a munka. A szentmiséket a bazilika valamelyik kápolnájában tartjuk. Firenzében Ruppert József atya hazaköltözését követően 2012 májusától Kovács Gergely atya vette át a közösség lelkipásztori ellátását. Továbbra is a piarista nővérek kápolnájában tartják a szentmiséket.

Pár év óta szeptember végén találkozóra hívom Rómába azokat, akik az egyes városokban segítenek a szervezésben. A résztvevők megismerkednek egymással, tapasztalatot cserélnek. Az aktuális témáról Szentmártoni Mihály jezsuita atya tart előadást. A találkozók jó hatása érződik a közösségeken: bátortást adott a szervezőknek.

Néhány jelentősebb eseményt szeretnék még megemlíteni. Minden évben, október 23-án részt veszünk Capestránóban, Kapisztrán Szent János ünnepén. 2011-ben országos zárandoklatot szerveztem Kovács Angelus atya halálának tizedik évfordulója alkalmából. 2015-ben Torinóba zárandokoltunk Krisztus halotti leplének a megtekintésére. Rómában minden évben kiemelkedő esemény Mindszenty József bíboros halálának évfordulója alkalmából, a bíboros egykori címtemplomában, a Santo Stefano Rotondo templomban tartott olasz nyelvű szentmise. Ezek bemutatására mindig egy-egy bíborost hívunk meg. 2000-ben Angelo Sodano, 2015-ben pedig Pietro Parolin bíboros államtitkár vezette a koncelebrációt. 2004-től minden kedden magyar szentmisét tartok a Szent Péter-bazilika magyar kápolnájában, ahol az első tíz évben hozzávetőlegesen tizenkétezer hívő vett részt. E szentmisék megtartásában sokat segítenek az itt dolgozó magyar atyák, a legtöbbet Somorjai Ádám bencés atya. A Magyar Katolikus Püspöki Kar legtöbb tagja és a határon túli magyar püspökök is egy-két alkalommal részt vettek ezeken a szentmiséken, rendszeresen Erdő Péter bíboros. Rómában évente két alkalommal a Szent István zárandokház kápolnájában tartjuk a szentmisét, augusztusban Szent István király ünnepe alkalmából, és december 26-án. Az utóbbi évek két emlékezetes eseménye volt Áder János köztársasági elnök látogatása Padovában, 2012 augusztusában és 2013 szeptemberében Rómában, a Szent István zárandokházban.

Ideérkezésem után nem sokkal Terenyák Csabával, a Pápi Kongregáció érsek titkárával együtt megszerveztük a Rómában dolgozó magyar papok havi találkozóját, amelyet azóta is rendszeresen megtartunk.

Az itteni közösségek nem nagy létszámúak, de mindig biztos vonatkozási és találkozási pontot jelentenek az itt élőknek és azoknak, akik egy időre Olaszországba jönnek dolgozni vagy tanulni.

*
Németh László Imre, Budapesten születtem 1956-ban, három testvérem van, akiknek 14 gyerekük van. Szüleim már nem élnek. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyének vagyok a papja. 1982-ben Budapesten szenteltek pappá. Két

évig káplán voltam Szécsényben, majd Rómában tanultam három évig. Ezután tíz évig Paskai László bíboros titkára, majd irodaigazgatója voltam. Ezt követően 13 évig a római Pápai Magyar Egyházi Intézet rektora voltam, emellett Miklósházy Attila püspök kérésére vállaltam a lelkipásztori munka végzését is. 2000-ben kaptam a koordinátori kinevezést az Olasz Püspöki Kartól. 2011-ben lettem a római Szent István Alapítvány elnöke, és a zárandokház igazgatója. Az elsők között vagyok, akik nem emigránsként végeznek ilyen lelkipásztori munkát. Az első Európai Magyar Papi Konferencián, amelyen részt vettem, valaki bizalmatlanul megkérdezte tőlem: ki küldött ide? Akkor ilyen volt még a hangulat. Azóta egyre többen vagyunk itt hazulról érkezett lelkipásztorok, és két éve én rendeztem meg a konferenciát Rómában, a Szent István Házban.

Kovács Gergely, Kézdivásárhelyen születtem 1968-ban. 1987-ben kezdtem el teológiai tanulmányaimat Gyulafehérváron. 1990 nyaratól hat éven át a római Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum növendéke voltam. A Gyulafehérvári Főegyházmegye papja vagyok, 1993-ban szenteltek. Tanulmányaim befejezése után, a doktori fokozat megszerzését követően, hazatértem Er-

Igen aktív az olaszországi magyar közösség

délybe és egy évig káplán voltam Marosvásárhelyen. 1997-től újra Rómában teljesítek szolgálatot, a Kultúra Pápai Tanácsánál, amelynek 2004 óta irodavezetője vagyok. Egyházi végzettségem a Kléruskongregáció és a Rota Romana bíróság keretében kamatoztatom. 2012 óta Isten Szolgája Márton Áron erdélyi püspök szentté avatási ügyének vagyok posztulátora. Szívesen és örömmel vállaltam a firenzei magyar közösség vezetését, amely az irodai munka mellett lelkipásztori feladatot jelent számomra.

Németh László Imre,
olaszországi magyar főlelkész

PIO ATYA FÖLDI MARADVÁNYAI RÓMÁBAN

A San Giovanni Rotondó-i kegyhely sajtóirodája január 5-én tette közzé azt a közleményt, mely Szent Pio atya földi maradványainak Rómába vitelét és a hozzá kapcsolódó programokat ismerteti.

Február 2-án délelőtt San Giovanni Rotondóban a Pio atya tiszteletére emelt nagytemplomba viszik fel a szent holttestét az altemplomban lévő sírjából, és este hat órakor – a megszentelt élet évének lezárásaként – Michele Castoro érsek ünnepélyes szentmisét mutat be.

Másnap, február 3-án reggel fél nyolckor a nagytemplomban Francesco Langi, a helyi kapucinus közösség házfőnöke mutat be szentmisét. Ezt követően indul Rómába a nyitott koporsó Pio atya földi maradványaival. Az Örök Városban először a kapucinus rend gondozásában álló San Lorenzo fuori le mura, vagyis a Falakon kívüli Szent Lőrinc-bazilikába vi-

szik, amely egyike Róma hét főtemplomának. Itt egymás mellé helyezik Pietrelcinai Szent Pio és Szent Mandic Lipót földi maradványait. A horvát származású, ugyancsak kapucinus Mandic atya holttestét Padovából szállítják Rómába ebből az alkalomból. A két kapucinus szent földi maradványait február 4-én egész nap felkereshetik a hívek. Ezt megelőzően február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony és a megszentelt élet ünnepnapján imavirrasztást tartanak a Falakon kívüli Szent Lőrinc-bazilikában, amelyre a Rómában élő szerzeteseket és szerzetesnőket várják.

(Vatikáni Rádió)

